

Kot čisto nov material nastopa v hiši še *tonalit* — pohorski granit, čigar drobne kocke so bile položene v veži leta 1936. Z nekoliko večjimi tonalitnimi kockami, kakor so bile prej splošno v rabi, je bila veža že prej tlakovana. Ker so bile kocke že močno obrabljene, so jih zamenjali z novimi, stare pa so obrnjene položili na delu dvorišča. Sive, drobno do srednjezrnatne tonalitne kocke, ki predstavljajo najboljši kamneni gradbeni material Slovenije in s katerimi so tla-

⁹ L. Dolar-Mantuani: »Tonaliti na Pohorju, tako zvani pohorski tonaliti«, Tehnika in gospodarstvo. 1938. Priloga 16—32.

KRONIKA MESTA LJUBLJANE ZA LETA 1931.

PIŠE BORIS WIDER

JANUAR

2. Semkaj je prispel in prevzel svoje službeno mesto novi komandant dravske divizije general Bogoljub Ilič. — Ban dravske banovine dr. Marušič je reorganiziral okrajne cestne odbore tako, da bo odslej za vsak politični okraj samo en cestni odbor, v katerem je združenih po več prejšnjih samostojnih cestnih odborov. V novi okrajni cestni odbor v Ljubljani so imenovani: dr. Puc Dinko, župan v Ljubljani, načelnik, prof. Jarc Evgen, podžupan, prvi namestnik, Birtič Pavel, posestnik na Stari Vrhniki, drugi namestnik, ing. Paulin Josip, tretji namestnik, odborniki: ing. Zupančič Franc, Turk Josip, posestnik, Olup Josip, trgovec, vsi v Ljubljani; Hvastja Ivan, posestnik v Savljah, Jamšek Ivan, posestnik v Zg. Kašlju, Babnik Valentin, kmet v Glinici, Šenk Ivan, posestnik na Igu, Grad Ivan, posestnik v Beričevem, Vrhovec Stanislav, posestnik v Vrhovcih; Probec Josip, posestnik na Črnem vrhu, Medved Ivan, posestnik v Tacnu, Lapajne Ivan, industrijec v Mostah, Perme Josip, posestnik in župan v Panovi vasi, Petrič Ivan, posestnik in župan v Borovnici, Brunčič Ivan, posestnik v Štepanji vasi, in Vrhovec Anton, posestnik v Horjulu. — Umrl je Ivan Tokan, referent Delavske zbornice v Ljubljani. — Odvetniška zbornica v Ljubljani je objavila imenik odvetnikov na ozemlju dravske banovine, ki obsega po stanju z dne 31. decembra 1930. 247 odvetnikov. Od teh jih je 82 v Ljubljani.

8. Na seji občinskega sveta se je župan dr. Puc spominjal pokojnega francoskega maršala Joffrea, ob čigar smrti je poslal pariškemu županu sožalno brzojavko. Dalje se je spominjal druge obletnice 6. januarja. Sporočil je tudi, da je občina Paračin krstila eno svojih ulic za »Ljubljansko ulico«. Potem je prečital pritožbo mestne občine, poslano banski upravi v zadevi združitve mesta Ljubljane s cestnim okrajem ljubljanske okolice, ki pomeni za ljubljansko prebivalstvo prav katastrofalno obremenitev, ker bo poleg sedanjih davkov uvedena še nova okrajna doklada v znesku 20 %. Glavni del bremen cestnega okraja bo morala nositi Ljubljana, ki pa bo kljub temu v cestnem odboru v veliki manjšini in tako ne bo mogla izdatno braniti svojih interesov. Zato predlaga v svoji pritožbi mestna občina, naj ostane Ljubljana še nadalje samostojen cestni okraj. Če pa je to nemogoče, naj bi se vsaj ohranilo dosedanje prispevno razmerje banovine in se za drugi primer predlaga, da se proglasijo za banovinske ceste v Ljubljani: Prešernova ulica—Sv. Petra cesta—Zaloška cesta; Stritarjeva ulica—Pred škofijo—Poljanska cesta; Jegličeva cesta—Šmartinska cesta; Hradečkega vas; Vilharjeva cesta; Za gradom—Streliška ulica; Izanska cesta; Vodnikova cesta; Erjavčeva cesta—Cesta na Rožnik in Cesta dveh cesarjev. — Zapriseženi so bili novi občinski svetniki, imenovani z odlokom notranjega ministra lansko leto. — Sklenjeno je bilo odkupiti 7000 m² sveta od posestnika Mudrovčiča za regulacijo Šempetrskega predmestja. — Za ureditev Černetove ulice v Šiški so odstopili posestniki izdatne parcele, le tvrdka Knez zahteva

kovane skoro vse glavne ulice Maribora, Ljubljane in drugih mest, izhajajo iz znanih velikih kamnolomov v Josipdolu pri Ribnici⁹ na Pohorju.

Ako pregledamo ob koncu ves kamneni material, ki je vzidan v Naskovo hišo, vidimo zanimivo dejstvo, da je bilo na eni sami zgradbi uporabljenih v teku časa šest različnih vrst kamnin, ki pripadajo vsem trem glavnim petrografskim skupinam. Magmatične kamnine so zastopane po tonalitu, sedimenti po peščenjaku in litavcu, od metamorfnih kamnin pa so uporabljeni gnajs, skriljavec in marmor. Vendar so se vse kamnine, ki so služile v odgovarjajoče svrhe, kot vidimo, dobro obnesle.

za 1 m² 150 din, zato se uvede razlastitveno postopanje. — Slovesno je bil odprt Trgovski dom v Gregorčičevi ulici, dočim je bil istega dne spravljen pod streho Dom grafikov na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste.

11. Svečano je bilo odprto renovirano drsališče »Ilirije« v Tivoliju pod Cekinovim gradom. — V 75. letu starosti je umrl Matevž Ježek, bivši mizar in meščan ljubljanski. Meščanstvo mu je podelila mestna občina ljubljanska, ko je obhajal 40-letnico nepretrganega službovanja pri mizarskem mojstru Matjanu na Dunajski cesti.

13. Kmetijska družba v Ljubljani je poslala vladi vlogo, v kateri prosi, da se prepove kmečki mladini izpod 18 let delo v tovarnah, s čimer bi se preprečilo pomanjkanje delovnih moči na deželi. — Ljubljanska borza je objavila statistiko prometa v lanskem letu. Devizni promet je dosegel višino 957'3 milijona din in je bil za 21'4 milijona din manjši nego v letu 1929. in le za malenkost večji kakor v letu 1928. Blagovni promet pa je dosegel lani 976'2 milijona din, po količini pa 2001 vagon lesa in 417 vagonov žita. Promet z lesom je padel za 796 vagonov.

15. S kraljevim ukazom je imenovan za izrednega poslanika in opolnomočenega ministra kraljevskega poslanstva v Pragi dr. Albert Kramer, bivši minister in član Vrhovnega zakonodajnega sveta. — S kraljevim ukazom so imenovani na ljubljanski univerzi za rednega profesorja tehnične fakultete Teodor Grudinski, za rednega profesorja pravne fakultete Aleksander Maklecov, za docenta filozofske fakultete pa dr. Roman Kenk. — Kralj je podpisal in proglasil zakon o zdravnikih in zdravniških zbornicah, ki jih bo deset v državi in bodo tvorile skupno zvezo. — Mestni gasilski urad in reševalna postaja sta objavila statistiko za lansko leto. V mestu je bilo lani 20 malih požarov, 3 srednji ter 4 dimniški, dočim so mestni poklicni gasilci pomagali gasiti 3 velike požare izven mesta. Z reševalnimi vozovi in avtomobili je bilo prepepljenih 2917 bolnikov iz Ljubljane in drugih krajev dravske banovine. Požarno policijska komisija je pregledala hiše v 18 ljubljanskih ulicah in cestah, oz. trgih. Ostale pridejo na vrsto letos. Gasilski urad je štel: 1 poveljnika, 1 telefonista, 8 gasilcev in 3 šoferje, reševalna postaja pa 1 telefonista, 2 šoferja ter 6 reševalcev.

20. Banski svet dravske banovine se je sešel na svoje prvo zasedanje, da sprejme novi banovinski proračun, ki znaša 119,964.015 din dohodkov in prav toliko izdatkov.

24. Za predsednika deželnega sodišča v Ljubljani je s kraljevim ukazom imenovan Peter Keršič, doslej apelačijski sodnik v Ljubljani. — Pravosodni minister je v smislu novega notarskega zakona na novo sistemiziral notarska mesta; v Ljubljani je določenih 5 mest.

31. V zbornici univerze je bila svečana promocija prezidenta Masaryka za častnega doktorja filozofske fakultete univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Zastopnik prezidenta je bil češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Robert Flieder, prosvetnega ministra je zastopal dr. Niko Zupanič, promotor pa je bil univ. prof. dr. Kidrič.

7. Finančni minister je odobril licitacijo del pri regulaciji Ljubljane, proračunanih na 6 milijonov din, od česar odpadeta po 2 milijona din na državo in mestno občino, po en milijon pa na banovino in na vodno zadrugo za obdelovanje Barja. Odobrena dela obsegajo predvsem dograditev opornih zidov ob Ljubljani v Šempetrskem predmestju in na Bregu, tromostje med Marijinim trgom in Stritarjevo ulico, regulacijo dolnjih tokov Gradašče in Malega grabna in zgradbo nove provizorične zatvornice na Ljubljani pod izlivom Gradašče. Delo je kot najnižji ponudnik dobila tvrdka Dukič in drug.

9. V opernem gledališču je bila slavnostna predstava »Divjega lovca« v proslavo 60-letnice rojstva pisatelja Fr. Finžgarja.

10. V posvetovalnici Mestne hranilnice je bil sestanek delničarjev Obrtne banke, na katerem je bil izdelan podroben načrt o ustanovitvi podružnice v Ljubljani, ki ima že zajamčen svoj lokal na Dunajski cesti 31 in bo začela poslovati najkasneje 1. aprila t. l. Sestanka sta se udeležila tudi predsednik Obrtne banke kraljevine Jugoslavije, Milan Stojadinović, in njen generalni ravnatelj, Milan Dragič.

11. V dvorani magistrata je bila prva seja novoustanovljene sreskega odbora Ljubljane pod predstvom načelnika dr. Puca. Člane odbora je slovesno zaprisegel sreski načelnik dr. Rudolf Andrejka. Po kratki debati je bil izglasovan proračun za l. 1931., ki izkazuje 3.068.565 din potrebščin. Dohodki so preračunani na 52.000 din ter znaša primanjkljaj 3.016.565 din. Za kritje tega primanjkljaja je določen 25odstotni prispevek banke uprave in 75odstotni prispevek cestnega odbora. Sklenjeno je bilo uvesti 14odstotno doklado na neposredne davke za ves okoliš, t. j. za Ljubljano — mesto, za ljubljansko okolico in Vrhniko. — Župan dr. Puc je z novim letom odredil reorganizacijo mestnih uradov, ki je zdaj izvedena tako, da je doslej obstoječih 26 glavnih uradov reduciranih na 9. Posli so razdeljeni takole: I. oddelek obsega mestno načelstvo, predsedstvo in šolstvo, v kolikor ne spada to v delokrog šolskega in prosvetnega odseka, dalje knjižnico in arhiv, II. oddelek obsega nekdanji obrtni, policijski, eksekucijski in posredovalni urad, III. oddelek obsega socialno-politični urad, nekdanji mestni fizikat, socialno skrbstvo in tržno nadzorstvo, veterinarstvo in delavsko zavarovalnico, IV. oddelek obsega vojaške zadeve, V. oddelek je ekonomat, prej mestni gospodarski urad, VI. oddelek je gradbeni, VII. oddelek obsega nekdanje mestno knjigovodstvo s finančnim referatom in davčnimi zadevami, VIII. oddelek je domovinski urad, IX. oddelek pa pomožni urad, obsegajoč glavni vložni zapisnik, glavni indeks, registraturo in ekspedit.

17. S kraljevim ukazom so imenovani na ljubljanski univerzi za docente: na bogoslovni fakulteti Alojz Odar, na tehnični dr. Radislav Guzelj in ing. Milan Fakin, na pravni pa dr. Joza Jurkovič in dr. Ivan Tomšič.

19. Policija je objavila podrobno statistiko o svojem delu v lanskem letu. V policijske zapore je bilo privedenih 2194 oseb, od tega 1793 moških in 401 ženska. Tujcev je bilo prijavljenih 55.791. Za bivanje v policijskem okolišu je bilo prijavljenih 83.500 oseb. Denarnih zavodov je bilo v Ljubljani 73, obrtnih, gostilniških in kavarniških ter sorodnih obratovnic pa skupno 4039. — Zaradi ustanovitve skupne zbornice lekarnarjev je bila v Unionu likvidacijska seja Gremija lekarnarjev, ki je bil ustanovljen l. 1832. — V Beogradu je bila odprta prva jugoslovanska razstava moderne arhitekture, ki se je udeležil tudi ljubljanski »Klub arhitektov« po 13 razstavljalcih s skupno 91 deli, slikami, načrti in fotografijami.

25. Na seji občinskega sveta je bilo sklenjeno, da se pritožnikom proti davku na nezazidane parcele ne ugodi. — Mesto proda parcelo 430 ob Ižanski cesti interesentom, ki so si na njej zgradili svoje hišice. — Mestni zastavljalnici se dovoli najetje posojila v znesku 1 milijona din za obratno glavnicu zaradi povečanja prometa. — Odobrena sta bila Plečnikova regulacijska načrta za okolico nove šišenske cerkve in trikota med Dunajsko in Vodovodno cesto. — Ker je na zahtevo banke uprave morala mestna občina določiti celo vrsto ulic, ki naj bi prišle v poštev pri osebnem delu za kuluk, je bilo sklenjeno prositi vlado, da se pobiranje kuluka tako v Ljubljani kakor v vsej dravski banovini odgodi, ali pa vsaj ustavi pobiranje kuluka za leto 1930., za leto 1931. pa predpiše v

najnižji meri. — Naknadno je bil dovoljen kredit 700.000 din za prenovljenje magistrata. — Po zakonu o pospeševanju kmetijstva je bil ustanovljen kmetijski odbor, v katerega so bili izvoljeni posestnik kmetijski odbor, v katerega so bili izvoljeni posestnik Josip Jamnik z Ilovice, posestnik Anton Skraba iz Črne vasi ter občinski svetniki ing. Zupančič, Lovša in Vrbinč. — Ker je dne 7. februarja potekla triletna funkcijska doba dosedanjemu upravnemu odboru Mestne hranilnice, so bili v novi upravni odbor izvoljeni: Belič Andrej, dr. Bohinjec Joža, Dachs Ivan, Jarc Evgen, dr. Klinar Tomaž, Lovšin Evgen, dr. Lukan Miroslav, Miklošič Ljudevit, Olup Josip, dr. Pestotnik Pavel, dr. Pipenbacher Josip, Rohrman Viktor, Rojina Anton, Rutar Josip, mag. ph. Sušnik Ribard, Šterk Peter, Turk Josip, Urbas Miroslav, Zajec Albin in Žan Ivo. — Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je izdal v soglasju z jugoslovanskim episkopatom pastirski list o narodnostnem preganjanju Slovencev in Hrvatov v Italiji, po katerem se za praznik sv. Jožefa za vse katoliške cerkve v državi določajo javne molitve za versko svobodo naših narodnih bratov.

26. Dramsko gledališče je uprizorilo Krležovo dramo »Gospoda Glombajevi«, ki ji je prisostvoval tudi avtor sam. Večer kasneje pa so gostovali Hudožestveniki z »Revizorjem«.

MAREC

2. V Beogradu je bila seja širšega odbora Zveze mest, ki je razpravljala o načrtu novega občinskega zakona. Mesto Ljubljano so na seji zastopali župan dr. Puc, podžupan prof. Jarc in občinski svetnik Ivan Tavčar.

3. in 4. je bil komisijski ogled proge električne železnice od Šiške do št. Vida pod vodstvom zastopnika banke uprave in v prisotnosti okoli 30 zastopnikov raznih uradov in zastopnikov maloželezniške družbe. Podaljšek nove proge bi se pričel v Zg. Šiški pri gostilni pri Kmetu in bi tekel po državni cesti do odcepa proti Tacnu. Proga bi bila enotirna s širino 1 metra, gornji vod bi bil napeljan v višini 5'5 m in bi dobival električno energijo iz usmerjevalne postaje, ki se že gradi ob Bleiweisovi cesti. Obratna napetost bi znašala 500 do 600 voltov, tok pa bi bil enosmeren. Vsi prisotni zastopniki oblasti so projekt pozdravili, le zastopnik železniške direkcije je izrazil proti njemu pomisleke v toliko, da bi bila s to progo oškodovana železniška uprava. Komisija je soglasno sklenila predlagati pristojnim ministrstvom izvedbo celotne trase, kakor je bila zamišljena že od vsega začetka. — Istočasno so začeli z deli za novo veliko tramvajsko remizo v Šiški.

7. Na 81. rojstni dan prezidenta Masaryka je delegacija ljubljanske univerze, sestavljena iz rektorja dr. Šerka, dr. Kelemine in promotorja dr. Kidriča v svečani avdi-jenci izročila častnemu doktorju diplomo častnega doktora, napravljeno po načrtu prof. Plečnika. — Ustanovljen je bil ljubljanski Rotary klub.

8. V bolnici je umrl Bojan Smerkolj, član ljubljanske drame.

12. V proslavo 80-letnice rojstva skladatelja p. Hugolina Sattnerja je izvajala Glasbena Matica v unionski dvorani jubilatovo kantato »Oljki«.

16. V opernem gledališču je gostovala japonska gledališka skupina.

18. Pevsko društvo »Maribor« iz Maribora je v unionski dvorani izvajalo Sattnerjev oratorij »Vnebovzetje«.

19. Po vseh ljubljanskih cerkvah so bile javne molitve za versko svobodo Slovencev in Hrvatov v Italiji. — V hotelu Tivoli je bilo prvo slovensko bogoslužje starokatoliške cerkve v Ljubljani, ki ga je opravil župnik Ferdo Lavrinec.

20. Na seji občinskega sveta je bil z vsemi glasovi proti enemu glasu sprejet proračun mestne občine za l. 1931., ki znaša s proračuni mestnih podjetij vred 134.504.232 din dohodkov in prav toliko izdatkov. — V Gradcu je umrl Artur Mahr, vnuk ustanovitelja in ravnatelj nekdanje zasebne trgovske šole v Ljubljani.

28. Umril je Peter Stepič, gostilničar, vinski trgovec in častni meščan ljubljanski.

APRIL

3. Za upravnika policije v Ljubljani je imenovan dosedanj predstojnik mestne policije v Mariboru Vekoslav Kerševan. Dosedanji upravnik policije v Ljubljani dr. Alojz Guštin je imenovan za banskega inspektorja.

9. Semkaj so pripeljali prvi novi tramvajski voz, napravljen v tovarni vagonov v Brodu na Savi. — Ministrstvo prosvete je odločilo, da spada odtlej konservatorij pod njegovo kompetenco, prav tako pa je prišla iz kompetence ministrstva trgovine in industrije v kompetenco prosvetnega ministrstva gospodinjska šola »Mladika« v Ljubljani.

13. Pevsko društvo »Mokranjac« iz Skoplja, ki je prišlo semkaj koncertirat, je bilo prisrčno sprejeto. Tudi koncert je uspel zelo dobro in je bil številno obiskan.

16. Umrl je odvetnik dr. Alojz Kokalj. Pokojnik je 1908. zagovarjal žrtve septembrskih dogodkov tako neustrašno in prepričevalno, da mu je bila za to hvaležna vsa slovenska javnost.

18. V prisotnosti ministra socialne politike in narodnega zdravja Nikole Preke in zastopnikov oblasti je nadškof dr. Jeglič slovesno blagoslovil temeljni kamen za nebotičnik.

23. Na seji občinskega sveta se je župan spomnil davi umrlega ministra vojske in mornarice, generala Stevana Hadžiča. Zahvalil se je ge. Jakilovi, vdovi po industrijeu, za znesek 10.000 din, ki jih je darovala mestnim revežem za veliko noč. Nadalje je sporočil, da je državni svet pritožbo mestne občine zaradi prispevkov za uradne prostore sreskega načelstva v Ljubljani odklonil in bo treba poskrbeti, da bodo za vse uradne prostore sreskega načelstva, ki niso v državnem posloplju, prispevale sorazmerno tudi vse občine Ljubljanskega sreza. Sklenjeno je bilo, da mestna občina proda palačo na Miklošičevi cesti, ki jo je sezidala l. 1927. in v kateri ima svoje prostore Delavska zbornica, za 7.226.642 din Delavski zbornici. Leta 1924. je mestna občina kupila od slikarja Riharda Jakopiča njegov umetniški paviljon v Tivoliju za 125.000 din. Jakopič si je ob prodaji pridržal pravico do ene sobe v paviljonu, zdaj pa je ponudil, da občina odkupi to pravico za 25 do 30.000 din. Sklenjeno je bilo, kupiti to pravico za 25.000 din. Sklenjeno je bilo, da mestna podjetja izstopijo iz Zveze industrijev, ker ta neupravičeno in neobjektivno kritizira novi mestni proračun.

24. Na študijskem potovanju po državi je prispel v Ljubljano Albert Thomas, ravnatelj Mednarodnega urada dela.

25. Gremij trgovcev v Ljubljani obhaja 50-letnico svojega obstoja.

30. Ljubljano je obiskala skupina 30 nemških industrijev.

MAJ

7. Umrl je pasarski mojster Ivan Kregar, banski in občinski svetnik.

13. Prispel je semkaj igralski zbor iz St. Jakoba v Rožu, ki priredi v gledališču predstavo »Miklove Zale«. Klub koroških Slovencev je priredil ob tej priložnosti v dvorani Delavske zbornice koroški večer v počastitev 70-letnice rojstva Franceta Grafenauerja, voditelja koroških Slovencev. — Na potovanju po državi je obiskala Ljubljano skupina 9 nizozemskih novinarjev.

15. V mestnem zavetišču v Japljevi ulici je umrl v 81. letu starosti Aleksander Toman, nekdanji vodja bosanskih vstaev, novinar in organizator ameriških Slovencev. Pokopan bo na stroške mestne občine.

21. Na seji občinskega sveta je poročal župan dr. Puc, da je banska uprava proglasila na ozemlju mesta Ljubljane naslednje ceste za banovinske ceste: Jegličeva cesta—Šmartinska cesta—Vilharjeva cesta do stika z državno cesto (3224 m), Marijin trg—Stritarjeva ulica—Predškofijo—Poljanska cesta—Hradeckega vas (približno 2400 metrov) in Prešernova ulica—Sv. Petra cesta—Zaloška cesta (2133 m). Streliška ulica, Za gradom in Ižanska cesta naj se vzdržujejo začasno kot banovinske ceste. Vzdrževanje banovinskih cest na mestnem ozemlju naj vodi še nadalje mestna občina, za kar ji bo dal na razpolago sreski cestni odbor v Ljubljani primeren letni pavšal. Za napeljavo vodovoda v stanovanjski koloniji na Galjevičevi je bil odobren kredit 18.792 din iz proračunske rezerve za leto 1931. Odobrena je bila nova tramvajska tarifa ob razdelitvi prog na delne proge ali pasove. Uvedeni bodo bloki ter dijaške mesečne in delavske tedenske vozovnice, dočim bodo navadne mesečne vozovnice ukinjene, pod pogojem, da predloži Maloželezniška družba občinskemu svetu načrt za uvedbo novih mesečnih vozov-

nic. Odobren je bil dalje cestno-gradbeni načrt, za čigar izvedbo je občinski svet na svoji zadnji seji dovolil najeti posojilo 10 milijonov din. Po tem načrtu bi bilo v dobi 3 let napravljenih 40 km robnikov in 20.000 m² asfaltnih hodnikov. V zvezi s tem je bilo sklenjeno: 1. župan se pooblašča za najemanje posojila v potrebnih tranšah. 2. Gradbeni program se razdeli na tri leta. 3. Dobavo robnikov in napravo asfaltnih hodnikov razpiše in odda magistratni gremij sporazumno z gradbenim odborom. 4. Pred ureditvijo robnikov in trotoarjev naj se uredi podtalne napeljave. V zadevi inkorporacije okoliških občin je bil soglasno sprejet naslednji predlog personalno-pravnega odseka: da se mestni občini inkorporirajo posamezni deli ali celota občin Most, Rudnika, Viča, Zg. Šiške, Št. Vida in Ježice, v kolikor imajo mestni značaj ali leže na ozemlju, ki ima mestni značaj, v eno enotno politično celoto. Poleg te ožje inkorporacije je mestna uprava mnenja, da bi bilo v gospodarsko in socialno korist širše ljubljanske okolice, da bi se bolj oddaljeno ležeče občine združile z razširjeno ljubljansko občino v neko interesno delovno skupnost zaradi obravnavanja skupnih gospodarskih in socialnih vprašanj. To delovno skupnost bi bilo treba seveda urediti z zakonom.

29. Nocoj je prvič stekel tramvajski voz po novi progi proti Šiški na poskusni vožnji.

30. Odprt je bil spomladni velesajem, v Jakopičevem paviljonu pa je bila odprta posebna razstava Centralnega presbiroja o razvoju naše države. — Opravljen je bil komisijski ogled nove tramvajске proge od Šelenburgove ulice do gostilne Kmet v Zg. Šiški, reden promet pa se prične jutri.

JUNIJ

6. Zbornica za TOI je na lastno prošnjo upokojila svojega generalnega tajnika dr. Frana Windischerja. Na njegovo mesto je imenovan Ivan Mohorič.

8. Kralj je podpisal novi gradbeni zakon, enoten za vso državo.

13. Slovesno je bil položen temeljni kamen za carinarnico ob Vilharjevi cesti. — Banski popisni odbor, ki mu je predsedoval ban dr. Marušič, je končal svoje delo na popisu prebivalstva dravske banovine in objavil naslednje številke: v noči med 31. marcem in 1. aprilom 1931. je štela dravska banovina v celoti 1.120.584 prebivalcev, od teh 540.175 moškega in 580.409 ženskega spola. Po narodnosti je Jugoslovancev 1.091.814, Nemcev 21.208, Madžarov 3748. Po materinem jeziku je Slovencev 1.064.122, Srbohrvatov 17.725, Nemcev 26.654, Madžarov 7679. Po veri je rimokatolikov 1.087.916, pravoslavnih 5307, evangelikov 25.028 in židov 761. Mesto Ljubljana pa šteje 79.485 prebivalcev, od tega 38.895 moških in 40.590 žensk. Po državljanstvu: 78.014 Jugoslovancev in 1471 tujih državljanov. Po veroizpovedi: 79.080 rimokatolikov, 257 pravoslavnih, 81 evangeličanov, 2 žida in 65 raznih. Po narodnosti: 79.131 Jugoslovancev, 171 Nemcev, 12 Madžarov in 171 raznih. Po materinem jeziku: 78.454 slovenskega, 504 srbohrvaškega, 290 nemškega, 9 madžarskega in 228 raznih jezikov. — Iz Splita je dopotovala skupina poljskih novinarjev, ki jim je Ljubljana napravila lep sprejem. Bili so gostje mestne občine, ki jim je po ogledu mesta priredila banket v restavraciji Zvezdi, nato pa so odpotovali na Bled in v Bohinj.

19. V vladi je bila izvedena večja sprememba, pri kateri je postal dosedanji minister za šume in rude ing. Dušan Serbec minister za javna dela.

20. V Sarajevu ima svoj kongres Zveza jugoslovanskih mest. Ljubljano zastopajo podžupan Jarc, finančni referent Tavčar in finančni ravnatelj dr. Rant.

22. Tu je priredilo svoj koncert poljsko pevsko društvo »Echo«. — Ljubljano je obiskal romunski pisatelj Panait Istrati.

25. Tehniška srednja šola obhaja dvajsetletnico, odkar ima svoje prostore v sedanjem posloplju in je ob tej priložnosti priredila jubilejno razstavo del svojih učencev. — Jadranska plovidba je krstila svoj novi potniški parnik na ime »Ljubljana«, zato mu je mestna občina ljubljanska poklonila svileni zastavo z mestnim grbom na belo-zele-nem polju, napravljeno po načrtu akad. slikarja Saše Šantla.

26. Preko Jesenic so dopotovali v Ljubljano zastopniki ameriških Slovencev na izseljenški kongres. Bil jim je

prirejen prisrčen sprejem. Kongres se je začel v Ljubljani in se nadaljeval v Zagrebu.

27. Danes je bila slovesno otvorjena nova tramvajska proga na Vič v prisotnosti desetisočglave množice občinstva. Ob tej priliki je upravni odbor Maloželezniške družbe sklenil, da se 50 % današnjih dohodkov na vseh tramvajskih progah razdeli med vozovno osebje.

JULIJ

2. V Tivoliju so pričeli postavljati nove svetilnike, napravljene po načrtu prof. Plečnika.

3. Semkaj je dopotovala slovitá slepa in gluha ameriška pisateljica in vzgojiteljica Helen Keller. Na postaji ji je bil prirejen prisrčen sprejem. Ban dr. Marušič ji je v avdiciji izročil kraljevo sliko z vladarjevim lastnoročnim podpisom. Jugoslovansko društvo za proučevanje angleškega jezika je priredilo v dvorani Delavske zbornice njej na čast lepo akademijo. Gostja je obiskala razne ljubljanske humanitarne zavode.

V dneh 9., 10. in 11. je pod predsedstvom podbana dr. Pirkmajerja in v navzočnosti zastopnika ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje poslovala komisija, ki je ugotovila gradbeni program za razširjenje občne državne bolnice, bolnice za ženske bolezni v Ljubljani ter bolnice za duševne bolezni na Studencu. Za uresničenje tega nujnega programa bi bil potreben znesek 72.500.000 din.

15. Posle načelnika prosvetnega oddelka dravske banovine je prevzel dosedanjí direktor I. realne gimnazije v Ljubljani, Josip Mazi, njegovo mesto pa je zasedel dr. Dragotin Lončar, dosedanjí načelnik prosvetnega oddelka.

17. Na seji občinskega sveta je župan poročal o otvoritvi tramvajске proge na Vič, o tem, da je mestna občina poklonila parniku »Ljubljana« zastavo, o dvojnem obisku naših rojakov iz Amerike ter o 20-letnem jubileju tehnične srednje šole v Ljubljani. Sklenjeno je bilo, da plača mestna občina dr. Lukmannu odškodnino v znesku 1.200.000 din za to, da bo podrl svojo sedanjo hišo v Gradišču, ki ovira promet zlasti zdaj, ko vozi tamkaj tudi tramvaj, in sezidal novo hišo v predpisani stavbni črti. Upravni odbor Mestne hranilnice je dne 22. maja 1931. določil za zidavo novega zavetišča za onemogle v Ljubljani znesek 5 milijonov din s posvetilom, da se to zavetišče zgradi v proslavo 10-letnega vladarskega jubileja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Stavbišče bo dala mestna občina za topničarsko vojašnico v izmeri 690 m², poleg tega pa rezervirala tudi sosednji stavbni blok v izmeri 6200 m² za socialne ustanove, ki bi se zgradile v bodočnosti. Gradbeni program bo izdelal odbor petih zastopnikov Mestne hranilnice in dveh zastopnikov mestne občine. Izvoljena sta bila za to občinska svetnika Ivan Tavčar in ing. Bevc. Sklenjeno je bilo najeti posojilo 2 milijona din za razširitev plinskega in 1.500.000 din za razširitev vodovodnega omrežja. Amortiziralo se bo iz donosov, ki jih bodo dali koristniki novih plinskih in vodovodnih napeljav. Novi čevljarški most bo zgrajen na mestu sedanjega, sedanji železniški most pa bo postavljen preko Ljubljanske za poslopijem splošne bolnice. Naprava novega mostu se odda tvrdki ing. Dukič kot najnižjemu ponudniku za 339.000 din, predstavitev starega mostu tudi isti tvrdki za ceno 152.000 din. Za ureditev dovoznih cest k prestavljenemu mostu in za druga potrebna dela je odobren znesek 100.000 din. Odobren je bil znesek 35.000 din za odkup prostora od Josipa Tomšiča. S tem odkupom bo možno odpreti novo Aškerčevo ulico, ki bo vezala Šentjakovski trg s Tržaško cesto. Zgradba novega trnovskega mostu je oddana najnižjemu ponudniku stavbeniku Curku. Sklenjeno je bilo, da se preprove po Selenburgovi ulici vožnja z vozovi na živinsko vprego, kakor tudi za avtomobile s polnimi obroči. Nاسprotno pa se Aleksandrova cesta odpre za ves promet. Sprejeta je bila tudi nova pragmatika za mestne uslužbence.

22. V Pragi je umrl upokojeni ravnatelj Ljubljanske kreditne banke Alojz Tykač.

25. V mestni posvetovalnici je bila svečana seja častnega predsedstva in reprezentančnega odbora za postavitev spomenika kralju Petru, na kateri je poročal ing. Bevc o nabiralni akciji in drugih poslih okrog spomenika, ki bo veljal 275.000 din, dočim je nabiralna akcija dala doslej 482.000 din. Presežek bo darovan v dobrodelne na-

mene. Nato je ing. Bevc prebral zbranim zborovalcem in številnim zastopnikom oblasti listino, natisnjeno na koži po načrtu ing. Omahna. Listina nosi napis: »Koncem leta 1918. so izvojevali Slovenci svobodo, ko so zvezali svojo usodo z usodo Srbov in Hrvatov, borečih se prav tako za svobodo vseh, in jo položili v roke kralja Petra, Izhajajoč iz ljudstva, živeč v njegovi sredi, v radostnih in bridkih dneh in vodeč ga v neenaki borbi k zmagi, je kralj Peter simbol nesebičnega naroda, borečega se za svobodo, in svetel vzor, da se borec za svobodo ne sme vkloniti. Zmaga njegova je bila obenem zmaga Slovencev. Iz hvaležnosti mu postavijo Slovenci l. 1931. spomenik, ki ga je izklesal akademični kipar Lojze Dolinar. Odbor za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani.« Ta listina je bila nato vzdana v kamniti podstavek na stopnišču pred magistratnim poslopijem, kjer bo spomenik odkrit dne 6. septembra t. l. — V Velikih Laščah so se danes pričele uvodne svečanosti k jutrišnji proslavi 100-letnice rojstva Franceta Levstika, ki mu odkrijejo spomenik.

27. V zvezi z regulacijo Ljubljanske bo odstranjeno s Prul Marijino kopaljšče, kjer so zdaj prebivali najbednejši. V ta namen so danes mestni delavci razkrili streho, jutri pa bodo mestni poklicni gasilci poslopie, prepelno mrčesa, zažgali.

AVGUST

1. Osrednje mlekarne v Ljubljani v Maistrovi ulici so odprle povsem moderniziran in na novo opremljen obrat, v katerem bodo predelale dnevno 4500 litrov mleka. Posebna pridobitev podjetja sta aparat biorizator za steriliziranje mleka ter stroj za čiščenje steklenic.

3. Nenadoma je preminul odvetnik dr. Roman Ravnihar. Pokojnik je bil svojčas uslužben v ministrstvu, pozneje pa je odprl v Ljubljani odvetniško pisarno in se udeleževal tudi v gospodarsko-političnem življenju.

5. V Ljubljano je prispela skupina 200 otrok westfalskih Slovencev. Oddani so bili v razna letovišča in svojim sorodnikom. — Isti dan so prišli semkaj angleški učitelji, ki so na daljšem izletu po Sloveniji.

6. Umrl je dr. Danilo Majaron. Rodil se je 12. decembra 1859. v Borovnici. 1894. je odprl lastno odvetniško pisarno v Ljubljani. Poleg izbornega pravniká je bil tudi novinar in publicist, urednik »Slovenskega pravniká« ter soustanovitelj in organizator društva »Pravnik«. Organiziral je tudi Narodno stranko ter je bil l. 1895. izvoljen v kranjski deželni zbor. Že tedaj se je močno zavzemal za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Po prevratu je prevzel predsedstvo vseučiliške komisije, ki je pripomogla k temu, da je bilo že l. 1919. odprto vseučilišče v Ljubljani. Ljubljanska univerza je pokojnika izvolila za svojega častnega doktorja. V ljubljanskem občinskem svetu je deloval od 1896. do 1910., ko je ponovno izvolitev odklonil. Ob septembrskih dogodkih 1908. leta je bil predsednik združenega narodnega odbora in si je tedaj zaradi svojega neustrašenega nastopa v prid Slovencev nakopal sovraštvo Nemcev in vojaških krogov, zaradi česar je moral kasneje mnogo pretrpeti. Tudi je njegova zasluga, da so dobile ljubljanske ulice kljub upiranju Nemcev slovenska imena.

17. V proslavo 10 letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra je bila po službi božji v mestni sejni dvorani svečana seja občinskega sveta, ki so se je udeležili tudi zastopniki oblasti in korporacij. Po seji je bil na svetu za topničarsko vojašnico svečano položen temeljni kamen za »Dom kralja Aleksandra I.« V temelj je bila vzdana listina z naslednjim besedilom: »Mestna občina ljubljanska in Mestna hranilnica ljubljanska sta sklenili, zgraditi v proslavo desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. dom, v katerem bodo našli v letih starosti svoje zavetišče ubogi ljubljanski občani. Mestna hranilnica ljubljanska je za zgradbo doma izročila vsoto 5 milijonov din, mestna občina ljubljanska pa zemljišče ter skrb za vzdrževanje zavetišča. V Ljubljani dne 17. avgusta 1931. Ljubljanski župan: Dr. Dinko Puc; predsednik Mestne hranilnice ljubljanske: Rihard Sušnik; načelnik odbora za zgradbo zavetišča: Ivan Tavčar.«

20. V Badnu pri Dunaju je umrl odvetnik dr. Valentin Krisper, pionir tujskega prometa v Sloveniji, v Ljubljani pa sta umrla najstarejši slovenski profesor Matej Vodušek, jezikoslovec in meteorolog, ki je vodil ljubljansko meteorološko postajo polnih 24 let, ter notar Aleksander Hudo-

verniki, predsednik notarske zbornice in prvomestnik Ciril Metodove družbe.

26. Poljedelsko ministrstvo je podelilo kr. banski upravi v Ljubljani eno tretjino milijona din kredita za ustanovitev postaje za čiščenje semen, detelje in drugih trav s trifolin stroji.

29. Svečano je bila odprta jesenska prireditve ljubljanskega velesejma pod naslovom »Ljubljana v jeseni« v prisotnosti Nj. Vel. kraljice Marije. Prireditve obsega tudi razstavo tujskega prometa ter umetniško razstavo. — Z Bleda je prispel v Ljubljano češkoslovaški poslanik dr. Flieder in izročil rektorju univerze dr. Šerku in mestnemu županu dr. Pucu visoko češkoslovaško odlikovanje, red Belega orla III. stopnje.

31. Kralj je podpisal zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, po katerem sta metliški in črnomeljski srez priključena dravski, čabarski srez pa savski banovini.

SEPTEMBER

3. Nj. Vel. kralj je proklamiral novo ustavo. Nadalje je bila razširjena jugoslovanska vlada, v katero sta stopila izmed Slovencev dosedanja poslanik kraljevine Jugoslavije v Pragi dr. Albert Kramer kot gradbeni minister, in bivši minister Ivan Pucelj kot minister brez listnice. Sprejeta je ostavka dosedanjega gradbenega ministra ing. Dušana Serneca. — Ob proslavi 70 letnice obstoja mestne plinarne se je vršil v Ljubljani kongres zastopnikov plinarn in vodovodov iz vse države. — Na skupni seji v Delavski zbornici so člani upravnega odbora Borze dela, zastopniki mestne občine ter zastopniki Delavske zbornice razpravljali o zidavi delavskega azila v Ljubljani na vogalu Bleiweisove in Gosposvetske ceste, kjer stoji zdaj poslopje mestnega užitninskega urada. Poslopje bi bilo trinadstropno in bi veljalo 4 milijone din. Stavbišče odstopi brezplačno mestna občina. V hiši bodo poleg azila s prostori za 180 oskrbovancev tudi javna kuhinja in uradni prostori Borze dela.

6. V prisotnosti kraljevega zastopnika divizijskega generala Ilića, zastopnika kr. vlade gradbenega ministra dr. Alberta Kramerja, zastopnikov oblasti, korporacij in društev ter v navzočnosti nepregledne množice ljudstva je bil odkrit spomenik kralja Petra Osvoboditelja pred magistratnim poslopjem. Po svojem govoru je predsednik ing. Bevc odpril spomenik, godba je intonirala himno, z Gradu pa je zagrmela salva topovskih strelcev. Nato se je razvil mimo kraljevega spomenika defile vojske, Sokolov, gasilcev ter ostalega občinstva. Ta dan je bilo v Ljubljani preko 40.000 ljudi iz vse Slovenije.

7. Kralj je podpisal zakon o volilnih imenikih. — V mestni sejni dvorani je bil danes prvi kongres Zveze mest in trgov dravske banovine, na katerem so bili položeni temelji te velevažne organizacije glede komunalnih zadev mestnih in trških uprav in za sožitje mest z okolico. Ustanovljen je bil pripravljalni odbor pod predsedstvom ljubljanskega župana dr. Puca in z zastopniki Maribora, Celja, Ptuj, Kamnika, Novega mesta, Kranja, Sevnice, Radeč, Kočevja ter z zastopniki že obstoječe zveze mest, trgov in zdravilišč. Za to priliko in za večerajšnje slavnostno odkritje kraljevega spomenika je bila magistratno poslopje dokončno preurejeno in je zlasti lepo dvorišče, ki ga obdajajo stene, okrašene z bogato ornamentiko zgrafitov, ki so delo akad. slikarja Mateja Sternena. — V okviru »kraljevega tedna« je bil dopoldne cerkveni koncert v stolnici, ki sta ga izvajala Stanko Premrl in Karlo Rupel. Zvečer pa je drama uprizorila pod milim nebom pred uršulinsko cerkvijo Hoffmannsthalovega »Slehnika«.

8. Nj. Vel. kraljica Marija si je danes ogledala spomenik kralja Petra. Sprejel jo je ves odbor za postavitev spomenika ob ogromni udeležbi občinstva. Predsednik ing. Bevc je izročil kraljici plaketo z glavo kralja Petra, dva zlata znaka, kakršne so, izdelane v srebru, nosili v slavnostnih dneh člani odbora, ter kopijo listine, vzdane v temelj spomenika. Potem je kraljica stopila v prenovljeno mestno hišo in se vpisala na posebni list spominske knjige. Izpred magistrata se je kraljica odpeljala na Kongresni trg in tam prisostvovala velikemu koncertu Pevske zveze. Nato si je ogledala razstavo slovenskih slikaric v Jakopičevem paviljonu, končno pa se je udeležila še slavnostne predstave »Gorenjskega slavčka« v letnem gledališču v Tivoliju.

12. Službene Novine objavljajo novi volilni zakon, po katerem se voli s plošnim, direktnim in *javnim* glasovanjem. — Trgovinsko ministrstvo je prepisalo za vso državo enotne krušne cene: belemu kruhu 4 din, polbelemu 3,50 din in črnemu 2,50 din za kilogram. Za kršilce je določena globa do 15.000 din in zapor do 15 dni.

14. Mestno načelstvo je v sporazumu z Zvezo gospodinj sklicalo anketo o pobijanju draginje, na kateri so prisotni pretehtavali cene živilom in način pocenitve. Zveza gospodinj je zagrozila, da bo prisiljena seči po samopomoči z lastno nabavljalno zadrugo in stojnico, če mesarji in trgovci ne bodo znižali cen živilom. — Domovinski urad mestnega načelstva je začel v smislu novega zakona o volilnih imenikih sestavljati volilni imenik za mesto Ljubljano.

17. Volilni imeniki za mesto Ljubljano so vloženi. V Ljubljani je 15.800 volilnih upravičencev, za 754 več kakor leta 1927.

18. Iz Benetk so dopotovali trije angleški pisatelji, člani mladega PEN-kluba v Londonu, in sicer Alex S. Henderson, Allan N. Taylor in William Warman. Naši tovariši so jim razkazali Ljubljano in jim poklonili razne slovenske publikacije, zvečer pa je bila slavnostna večerja v srebrni dvorani Uniona.

19. Kralj je podpisal novi zakon o društvih in zborovanjih. — Kmečka posojilnica ljubljanske okolice obhaja svoj zlati jubilej. — Izšla je uredba o znižanju draginskih doklad častnikom in vsem drugim državnim nameščencem, po kateri bo znašalo skupno znižanje povprečno 5 odstotkov.

23. Kralj je podpisal ukaz o volitvah narodnih poslancev za štiriletno skupščinsko dobo, ki se bodo vršile dne 8. novembra t. l., nova narodna skupščina pa se sestane dne 7. decembra t. l. — Ljubljanska drama je odprla novo sezono s premiero »Dogodka v mestu Gogi«, delom Slavka Gruma. — Palači »Dunav« in »Viktorija« na Aleksandrovi cesti sta dozidani in se vanje že selijo najemniki. — Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je objavila poziv na vlagatelje, naj se ne boje za svoje vloge v denarnih zavodih, češ da jih bo zasegla država. Vloge so varne in jih ni treba dvigati.

27. V Jakopičevem paviljonu je bila odprta razstava slik Božidarja Jakca z njegovega potovanja po Ameriki.

28. Zaključen je bil rok za vlaganje volilnih reklamacij, ki jih je bilo v Ljubljani 629, tako da zdaj znaša število volilnih upravičencev 16.429.

OKTOBER

1. Kralj je podpisal zakon o volitvah senatorjev, ki jih volijo poslanci, banovinski svetniki in župani.

5. V Delavski zbornici je bil volilni sestanek za dravsko banovino, ki ga je vodil v prisotnosti ministrov dr. Alberta Kramerja in Ivana Pucelja ljubljanski župan dr. Dinko Puc. S soglasnim odobranjem je bila proglašena kandidatura ministrskega predsednika Petra Živkovića za nosilca državne liste.

10. Odprt je bil dom Hranilnega in posojilnega konzorcija, sezidan po načrtu arhitektov ing. Faturja, ing. Kosa in ing. Platnerja.

15. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je razrešil dr. Miho Kreka dolžnosti komisarja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani in imenoval na njegovo mesto Ivana Tavčarja, občinskega svetnika in uradnika Delavske zbornice v Ljubljani. — Po trimesečnem odmoru se je občinski svet sestal k seji, na kateri je župan poročal, da je finančno ministrstvo z dekretom z dne 15. septembra v celoti potrdilo proračun mesine občine, prav tako je nadzorna oblast dovolila prodajo Delavske zbornice; maršalat dvora je sporočil kraljevo dovoljenje, da se zavod za onemogle, ki ga bo zidalo mesto, imenuje »Dom kralja Aleksandra«. — Zadruga »Dom in mir« se oprošča plačevanja prirastkarine. — Dovoljen je kredit 12.500 din za natis 100.000 ljubljanskih sličic na poštah dopisnicah, ki jih bo natisnila Jugoslovanska sokolska matica. — Odobren je načrt regulacije Dunajske ceste od kavarne »Evrope« do Gajeve ulice v tem smislu, da se morajo graditi nove stavbe na levi strani proti severu v isti črti s palačo Ljubljanske kreditne banke do Puharjeve ulice, na vogalu, kjer stoji Figočeva gostilna, pa se potisne stavbna črta še bolj nazaj.

Na nasprotni strani ceste pa se pomakne stavbna črta na mesto, kjer stoji Verovškova hiša. Po novi regulacijski črti bi bila Dunajska cesta široka 23 m, pred kavarno »Evropa« pa bi nastal nekaj trg, kamor bi se postavil zaščitni otok. Prav tako je odobren regulacijski načrt Emonske ceste, ki določa skoro povsem ravno črto ceste od osi novega mostu do kapelice v Krakovski ulici. Na poziv gradbenega ministrstva v smislu novega cestnega zakona mora mestna občina prevzeti v oskrbovanje državna mostova, in sicer šentjakobskega čez Ljubljano in dolenskega čez Gruberjev prekop. Stroške za popravilo nosita država in občina na polovico. Ugodeno je prošnji škofijskega ordinariata o prenosu lastništva pokopališča pri Sv. Krištofu na pokopališki sklad v Ljubljani. — Maloželezniška družba je predložila načrt pogodbe z mestno občino zaradi odškodnine za uporabo mestnih cest. Pogodba je bila sprejeta v tem smislu, da mora Maloželezniška družba vsa dela javno razpisati, obliko prometnih voz, vozni red ter voznino določi mestna občina. Družba mora vsako leto meseca januarja plačati za sedanje proge 500 din, v bodoče pa za vsak nov kilometer proge nadaljnjih 50 din. Mestna občina sme od Maloželezniške družbe zahtevati vsak čas potrebna pojasnila in poročila. Za poravnavo sporov se določi posebno razsodišče, čigar predsednika določi, ako se ne doseže sporazum, deželno sodišče v Ljubljani. Pogodba traja do leta 1941., ko pridejo vse naprave in ves vozni park Maloželezniške družbe brezplačno v last mestne občine. Ker je mestna občina lastnica dveh tretjin delnic Maloželezniške družbe, sme pogodbo po potrebi tudi izpremeniti. — Ban dr. Marušič je pozval hišne posestnike dravske banovine, da znižajo previsoke najemnine in znižanje do konca meseca javijo sreskim načelstvom.

17. Pod predsedstvom zagrebškega župana dr. Srkulje in v prisotnosti zastopnikov 24 mest je imela v mestni sejni dvorani Zveza mest kraljevine Jugoslavije sejo, na kateri je sklepala o ukrepih za znižanje mestnih izdatkov, kakor to zahteva okrožnica ministrskega predsednika z dne 4. avgusta t. l. Po celodnevni razpravi je bilo sklenjeno, da bo predložilo predsedstvo Zveze vladi v imenu jugoslovanskih mest podrobno utemeljene predloge o vseh vprašanih finansiranja naših mest.

18. Na pokopališču pri Sv. Križu je bil ob veliki udeležbi občinstva, v prisotnosti kraljevega zastopnika, zastopnikov vlade in ministrskega predsednika ter drugih političnih osebnosti odkrit na grobu dr. Gregorja Žerjave nagrobni spomenik, delo akad. kiparja Kalina.

19. Na kongresu Rotarijcev v Sarajevu je nenadoma preminul Aleksander Knez, solastnik velikega Knezovega podjetja v Ljubljani.

21. Iz Ljubljane odhaja generalni konzul avstrijske republike dr. Pleinert. Na njegovem mestu bo odtlej dr. Feliks Orsini-Rosenberg.

22. Sreska sodišča so potrdila sreske kandidate in njihove namestnike v dravski banovini. Za mesto Ljubljano kandidira dr. Albert Kramer, gradbeni minister. Njegov namestnik je Ivan Tavčar, tajnik Delavske zbornice.

24. Dom grafikov na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste je dozidan. — Po večletnem bivanju odhaja iz Ljubljane pravoslavni prota Jankovič.

NOVEMBER

3. Ljubljano zapušča evangelijski župnik Becker, ki je bil tukaj 5 let — Škof dr. Rožman je v prisotnosti zastopnikov oblasti blagoslovil italijansko vojaško pokopališče pri Sv. Križu.

5. Na nebotičniku, ki je v surovem dograjen, so imeli delavci likof. Poslopje je bilo lepo okrašeno z venci in lampiončki, ponoči pa so ga osvetljevali štirje reflektorji. Zanimivi so ob tej priliki objavljeni podatki. Za nebotičnik, II. objekt in III. objekt nove palače Pokojninskega zavoda ob Gajevi ulici je bilo treba skupno 44 vagonov železa. Samo na nebotičniku je bilo na vsakem nadstropju porabljenega za 2 vagona lesa, poleg tega pa še za več nebotičnik 75 vagonov hlodov in tramov ter 3200 kubičnih metrov betona.

6. Kralj je podpisal novi obrtni zakon. — Vojaški tovorni avto je padel pri prulskem mostu v Ljubljano, pri čemer se je en vojak ubil, 6 pa je bilo ranjenih.

7. V veži Tehnične srednje šole so danes odkrili Ivanu Hribarju spominsko plaketo, delo prof. Severja. Ivan Hri-

bar je bil ob zidavi sedanjega poslopja tehniške srednje šole ljubljanski župan.

8. Po vsej državi so bile volitve narodnih poslancev. Za poslanca mesta Ljubljane je izvoljen dr. Albert Kramer. Njegova kandidatura je bila edina v Ljubljani in je zanj glasovalo od 16.460 volilnih upravičencev 13.464 volilcev, kar znese v odstotkih 82 %. — Minister trgovine in industrije je razrešil vse člane in njihove namestnike Zbornice za TOI v Ljubljani, na njihova mesta pa je imenoval Jelačina Ivana, trgovca v Ljubljani, za podpredsednika Elsbacherja Konrada, trgovca v Laškem, Engelberta Franchettija, brivskega mojstra in predsednika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Hribarja Dragotina, industrije v Ljubljani, ter potrebno število članov in njihovih namestnikov.

9. Umrli je Franc Golob, lastnik kemične tovarne in konzulent pri Zbornici za TOI v Ljubljani.

10. Z odlokom gradbenega ministrstva je odobren elaborat za zidavo začasnega poslopja splošne državne bolnice v Ljubljani za vsoto 637.566 din. — Ruski pesnik Igor V. Severjanin je priredil recitacijski večer svojih pesmi.

14. V bolnici za ženske bolezni je bila blagoslovljena in predana svojemu namenu nova, moderno opremljena operacijska dvorana.

27. Na seji občinskega sveta je bilo sklenjeno, da se spet uvedejo mesečne tramvajske vozovnice. Nadalje je bilo sklenjeno, da sprejme mestna občina od Borze dela v Ljubljani brezobrestno posojilo v znesku 4 milijonov din, ki ga bo vračala v 25 letih v enakih anuitetah, počenši s 1. januarjem 1933. S tem posojilom zgradi mestna občina Delavski azil s prostori za javno kuhinjo in za Borzo dela. Azil bo last mestne občine, ki ga tudi opravlja. Ta ga ne bo prodala ali uporabila v druge namene. Azil bo stal na oglu Gosposvetske in Bleiweisove ceste. Mestni dohodarstveni urad naj se zato umakne iz sedanjih prostorov v kresje najkasneje do 1. maja 1932. — Iz proračunske rezerve se dovoli kredit 15.000 din za razširjenje telefonske centrale na magistratu za nadaljnjih 10 števil. Hkrati je bilo sklenjeno, da se napravi za vzdrževanje mestne avtomatske telefonske centrale za Jugoslovansko Siemens d. d. pogodba, po kateri mora ta napraviti vsa popravila proti odškodnini 6000 din za četrto leto. Sprejet je bil tudi pravilnik o trotoarjih.

28. Kralj je podpisal ukaz o volitvah v senat, ki bodo 3. januarja 1932. Senat se sestane dne 11. januarja 1932. — Svečano je bila odprta tramvajska proga v Št. Vid. — Združeni pevski zbori in godba »Sloge« so priredili pred frančiškanskim samostanom podoknico skladatelju p. Hugolinu Sattnerju, ki obhaja jutri 80-letnico svojega rojstva.

30. V Zagrebu je umrla, zadeta od kapi, slavna pevka in igralka Irma Polakova.

DECEMBER

5. V volilni odbor za senatne volitve v dravski banovini so imenovani: za predsednika član sveta Ivan Škarja, za člane pa predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dr. Anton Rogina, sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Henrik Steska, ljubljanski župan dr. Dinko Puc in predsednik deželnega sodišča v Ljubljani Peter Keršič.

7. Z odlokom ministra notranjih del je razrešenih 14 dosedanjih članov banovinskega sveta, na novo imenovanih pa 17, med njimi za mesto Ljubljano Bonač Ivan, tovarnar in industrijec v Ljubljani.

9. Danes slavita pisatelja Fran Govekar 60 letnico, dr. Ivan Lah pa 50 letnico rojstva.

14. Na pobudo poslancev je sklical ljubljanski župan dr. Puc v mestno posvetovalnico sestanek volilcev v senat, na katerem je bila sestavljena kandidatna listina za volitve v senat. Kandidati so: dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, dr. Miroslav Ploj, bivši veliki župan v Mariboru, dr. Janko Rajar, veterinarski delegat na Dunaju, in dr. Franc Novak, odvetnik v Ljubljani. Namestniki: dr. Alojz Goričan, odvetnik v Celju, Ivan Sancin, bivši kmetijski načelnik v Ljubljani, Jakob Zadravec, industrijec v Središču, in Ciril Pirc, župan v Kranju.

15. Na seji kluba narodnih poslancev v Beogradu je bila ustanovljena enotna politična stranka z nazivom Jugoslovanska radikalna kmetijska demokracija.

21. Gradbeni minister je podpisal odlok, s katerim se naroča tehničnemu oddelku kr. banske uprave v Ljubljani, da razpiše prvo ofertalno licitacijo za zgradbo šolske poliklinike v Ljubljani za din 1.694.562.20.